

der foreligge til Afstemning. Det vil erindres, at der er to Underændringsforslag, hvorom der skal stemmes, nemlig det, der er stillet under Nr. 4, og det, der er stillet under Nr. 14. Hvad angaaer Mindretallets Forslag under Nr. 4, som gaaer ud paa, at Skatteindtægtsbeløbet for Kongehusets Medlemmer ikke skal ansættes af Kongen, men derimod af de sædvanlige Ligningscommissioner, saa har den ærede Indenrigsminister allerede i gaar erklæret sig derved og meent, at Regjeringen ikke paa nogen Maade vilde kunne gaae ind derpaa. Jeg maa tilstaae, at det ogsaa forekommer Udvalget, at dette vilde være en mindre passende Bestemmelse. Kongehusets Medlemmer have en særegen Stilling, som altid har været respecteret, og jeg vil tillade mig at erindre om, at der er en Bestemmelse i Kongelovens § 25, som netop ikke blev ophævet ved Grundloven af 5te Juni 1849, og denne, som altsaa endnu staaer ved Magt, siger udtrykkeligt om de kongelige Prindsfer og Prindsesser: „De skulle og for ingen Underdommer svare, men deres første og sidste Dommer skal være Kongen, eller hvem Han særdeles dertil forordner.“ Denne Bestemmelse omfatter vel ikke fuldkommen det Tilfælde, her foreligger, men der er dog en vis Analogi tilstede, idet Ligningscommissionen i en vis Grad har en Domsstols Myndighed, og det er derfor forekommet Udvalget, at der ogsaa heri laa en særegen Hjemmel for, at man i denne Henseende stillede Kongehusets Medlemmer anderledes end Andre. — Jeg skal dernæst tillade mig at henlede Betragtningen paa det Underændringsforslag, der er stillet under Nr. 14, hvilket har fundet Understøttelse her i Salen fra flere Sider, og som ogsaa idag har været omtalt af flere ærede Medlemmer. Jeg vil navnlig tillade mig at gjøre opmærksom paa, at saavel den ærede Forslagsstiller som flere af de ærede Medlemmer, der have omtalt Forslaget, temmelig skarpt have erklæret, at de vilde kunne gaae til fuldstændig at udelukke Folkemængden som en af Factorerne for Skattens Fordeling, men dette vilde være et temmelig inconsequent Skridt, thi man maa dog sørge for, at der med Hensyn til de Principer, der gaae igjennem Loven, er en vis Continuitet, at der finder en vis Censartet

Sted. Naar vi i § 3, 1ste Punktum, sige, at i Kjøbstæderne skal Skattecontingentet fordeles deels efter Assurancesummen, deels efter Folkemængden og deels efter Indenrigsministerens Skøn, og naar vi dernæst i § 4 sige, at den Sum, der skal fordeles mellem Amtsraadsredsene, skal lignedes deels efter Hartkornet, deels efter Folkemængden og Befolkningens Tæthed paa det dyrkede Areal, kunne vi ikke godt sige, at Folkemængden i Fordelingen mellem de enkelte Communer slet ingen Betydning skal have. Der kommer imidlertid endnu en Ting i Betragtning, hvorfor jeg troer, det ikke vilde være rigtigt at følge de ærede Medlemmer. De, der ere af den Formening, at der ikke bør tages Hensyn til Folkemængden, have uden Tvivl for stærkt fæstet deres Blik paa visse særlige, dem bekjendte Forhold, uden tilstrækkeligt at have udvidet det til andre Kredse. Naar de ærede Medlemmer saaledes have fremhævet, at der gives Districter, hvor en stor Folkemængde omtrent bethder det Samme som et stort Fattigvæsen, kan dette meget gjerne være rigtigt, men det kan ikke være det Almindelige; thi i Almindelighed bethder en stor Folkemængde en stor Drift. Det ærede Mindretal (P. Grifsen) sagde, at Folkemængden navnlig blev større paa Selveierdistricterne end paa Fæstestederne, og dette forhold, sig vistnok i Almindelighed saaledes, jeg vil ikke modsig det; men er det da ikke ogsaa almindelig anerkjendt, at Forholdene ere fordeelagtigere paa Selveierdistricterne end paa Fæstestederne? Have ikke en Mængde Bestræbelser i Rigsdagen vidnet om, at man anseer det for et stort nationaloeconomist Gode for Landet, at Selveierdom bliver udvidet saa meget som muligt, og hvorfor? Fordi det er til Gavn for vedkommende Egne, fordi Rigdom og Velvære udbreder sig mere og mere paa de Steder, hvor Selveierdom finder Sted. Lad altsaa være, at Selveierdistricterne forholdsvis have nogle flere Fattige, saa maa man dog ogsaa paa den anden Side anerkjende, at de ere bedre stillede end Fæstestederne med Hensyn til alle deres Livsvilkaar, og altsaa kunne vi ikke undlade at tage dette Hensyn. De maae da ogsaa, paa Grund af den større Folkemængde, som dermed er forbunden, have et vist Tillæg i deres Skatter. Hvor der der-